

OOST WEST

UITDAGINGEN IN DE EERSTELIJNS OUDERENZORG

THUIS BEST?

6 december 2017

UNO - UMCG

Symposium UNO-UMCG | MartiniPlaza Groningen

www.uno-umcg.nl

OOST WEST

UITDAGINGEN IN DE EERSTELIJNS OUDERENZORG

THUIS BEST?

**Ernst
van der Pasch**

**Sytse
Zuidema**

**Robbert
Huijsman**

**Nienke
Nieuwenhuizen**

De zorg voor thuiswonende ouderen kent nog flink wat uitdagingen. Op dit symposium komen ze aan bod, met de focus op: hoe kunnen we ze samen oplossen? Welke verfrissende ideeën werken goed in de praktijk?

Cabaretier en huisarts Ernst van der Pasch trapt af. Daarna schetsen hoofdsprekers Sytse Zuidema (hoogleraar Ouderengeneeskunde en Dementie), Nienke Nieuwenhuizen (voorzitter Verenso) en Robbert Huijsman (programmameerder Dementiezorg voor Elkaar) de actuele ontwikkelingen in de eerstelijns ouderenzorg. Daarnaast kunt u deelnemen aan korte sessies over aansprekende verbeterinitiatieven uit de praktijk en inzichten uit wetenschappelijk onderzoek.

Wat levert het u op?

U gaat naar huis met inspiratie en praktische inzichten. En met nieuwe of versterkte contacten; ervaringen delen en netwerken is een mooie bonus van dit symposium.

Voor wie?

Dit symposium is vooral interessant voor:

- Zorgprofessionals, waaronder huisartsen, specialisten ouderengeneeskunde, (wijk)verpleegkundigen en paramedici
- Bestuurders, managers en (beleids)medewerkers van zorgorganisaties, overheid en zorgverzekeraars
- Onderzoekers van het UNO-UMCG en anderen die geïnteresseerd zijn in wetenschappelijk onderzoek rondom de ouderenzorg.

Door wie?

'Oost West Thuis Best?' wordt georganiseerd door het Universitair Netwerk Ouderenzorg (UNO-UMCG), een samenwerkingsverband van vijftien ouderenzorgorganisaties in het noorden en oosten van het land en wetenschappers van het UMCG. Het UNO-UMCG is onderdeel van de afdeling Huisartsgeneeskunde-Ouderengeneeskunde van het UMCG.

Waar is het?

MartiniPlaza, Leonard Springerlaan 2, 9727 KB Groningen. Deze locatie is goed bereikbaar met de auto en beschikt over voldoende betaalde parkeerplaatsen. Vanaf Groningen Station brengt bus 2 richting Hoornsemeer u naar Martini-Plaza (zie ook www.martiniplaza.nl).

Wat kost het?

Het symposium is gratis voor medewerkers van zorgorganisaties die bij het UNO-UMCG zijn aangesloten (aankomen is wel verplicht). Andere deelnemers betalen € 95, inclusief lunch en borrel.

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd, onder meer bij het Accreditatiebureau Algemene Nascholing (ABAN).

Aanmelden

Via www.uno-umcg.nl kunt u zich **tot 20 november 2017** aanmelden en aanvinken welke twee korte sessies u wilt volgen. Na uw registratie ontvangt u per e-mail een bevestiging van uw deelname. **Tip: meld u direct aan, want populaire sessies zijn snel vol.**

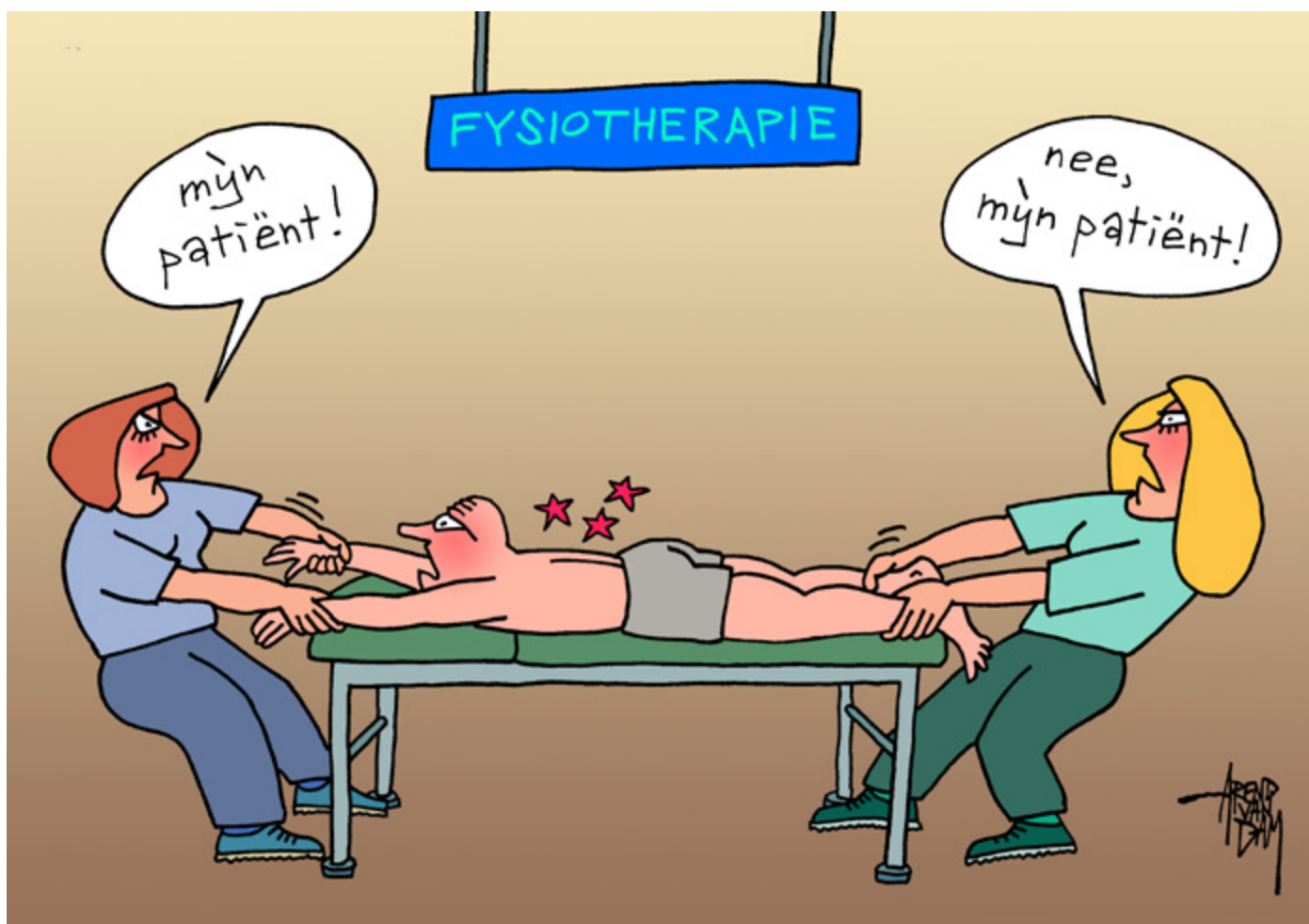
Vragen?

Neem voor meer informatie contact op met het secretariaat van het UNO-UMCG, bereikbaar van dinsdag tot en met donderdag per e-mail: uno@umcg.nl of via het telefoonnummer 06 – 25 64 71 03.

12.00 – 12.45 uur	Registratie deelnemers en lunch
13.00 uur	Start symposium: welkom! Dagvoorzitter prof. dr. Sytse Zuidema, hoogleraar Ouderengeneeskunde en Dementie
13.10 uur	Behoed me voor de dag dat ik bejaard ben Korte conference van Ernst van der Pasch, huisarts en cabaretier
13.30 uur	Dementiezorg: goed voor elkaar? Robbert Huijsman, programmaleider Dementiezorg voor elkaar, projectleider Casemanagement Dementie
14.00 uur	Specialist ouderengeneeskunde in de eerste lijn Nienke Nieuwenhuizen, voorzitter Verenso, specialist ouderengeneeskunde
14.30 uur	Pauze
15.00 uur	Korte sessies* naar keuze, ronde 1. Duur: 30 minuten.
15.45 uur	Korte sessies* naar keuze, ronde 2. Duur: 30 minuten.
16.30 uur	Discussie in plenaire zaal
17.00 uur	Borrel
18.00 uur	Einde symposium

* Het keuzeaanbod vindt u op de volgende pagina's.

U kunt twee sessies kiezen. Elke sessie duurt dertig minuten.

1. Beter Thuis met Dementie

Betty Birkenhäger, *projectleider Beter Thuis met Dementie en specialist ouderengeneeskunde*

In een vijfdaagse cursus op een vakantielocatie leren mantelzorgers omgaan met de ziekte dementie. Ze volgen een intensief programma onder begeleiding van een ergotherapeut, psycholoog, fysiotherapeut, logopedist, diëtist en een specialist ouderengeneeskunde. Geeft de cursus hen voldoende inzichten en handvatten om samen te leven met hun partner met dementie? Dat onderzoekt Betty Birkenhäger in het project 'Beter Thuis met Dementie'. Birkenhäger licht de eerste onderzoeksresultaten toe.

2. Het Groninger Zorgmodel Integrale Ouderenzorg

Huisarts dr. Frank Beltman en wijkverpleegkundige Renate Groenewold

Het Groninger Zorgmodel Integrale Ouderenzorg (GZIO) biedt een praktische werkstructuur aan kwetsbare ouderen in de eerste lijn in Groningen en Noord-Drenthe. In deze sessie praten Beltman en Groenewold u bij over zorgvernieuwingen in deze regio, zoals de transmurale zorgbrug, de opleiding ouderenzorg voor POH-O, de ontwikkeling van geriatrische netwerken, de diagnostiek van dementie door huisartsen, onderlinge elektronische communicatie, de komst van ELV-bedden en de rol van Zorg na Zorg.

3. Van tramal word je mal, van haldol weinig lol

Huisarts Elske de Lange en senior onderzoeker Dika Luijendijk (UNO-UMCG)

Tijdens deze sessie krijgt u eerst een snelcursus delierherkenning en -behandeling. Vervolgens laten De Lange en Luijendijk u zien hoe weerbarstig de dagelijkse praktijk is bij het stellen van de juiste diagnose bij neuropsychiatrische symptomen bij ouderen, naar aanleiding van hun onderzoek in de huisartsenpraktijk. Deze workshop geeft u praktische handvaten voor hoe en bij welke risicogroepen te zoeken naar delier.

4. Betere doorstroming van 2e naar 1e lijn

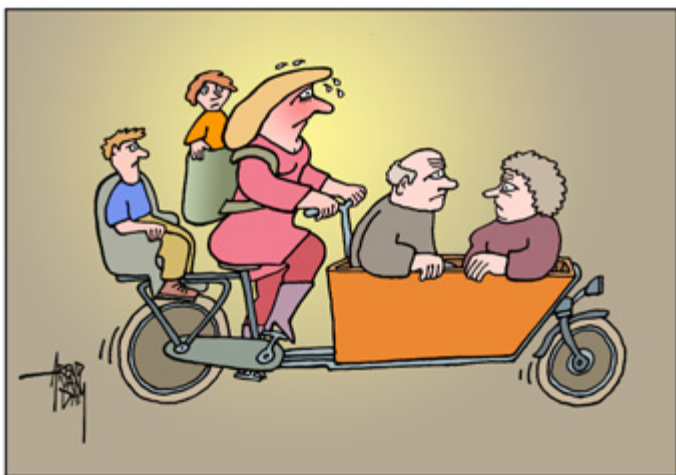
Jos Verkuyl, klinisch geriater Martini Ziekenhuis

Hoe voorkomen we dat kwetsbare ouderen vastlopen in de 2e lijn? Onder meer met compacte diagnostiek, het liefst in één ochtend. En door tijdens een ziekenhuisopname niet alleen te werken aan diagnostiek, maar ook aan functioneel herstel. Verkuyl licht in deze sessie meerdere interventies toe die een goede doorstroming van 2e naar 1e lijn bevorderen. Zo loont het om vooraf een plan te maken, waarbij het cruciaal is om met ouderen in gesprek te gaan over perspectieven en wensen.

5. Als je goed samenwerkt, komt het geld vanzelf

Ester Bertholet, specialist ouderengeneeskunde

Steeds meer specialisten ouderengeneeskunde oefenen hun vak uit buiten de vertrouwde muren van het verpleeghuis. Ester Bertholet is één van de pioniers op dit gebied: zij startte in 2011 haar eerstelijns praktijk ouderengeneeskunde en richtte in 2016 een zeer succesvolle ontmoetingsplek op voor thuiswonende ouderen. Welke obstakels kwam ze onderweg tegen en hoe heeft ze die overwonnen? In deze korte sessie krijgt u inspirerende praktijkervaringen te horen van een ondernemende én innemende specialist ouderengeneeskunde.

overbelaste mantelzorgers door langer thuis wonende ouderen

6. Langer thuis met ergotherapie

Dr. Maud Graff, senior onderzoeker Radboudumc en drs. Stéfanie Anisuzzaman, ergotherapeut en bewegingswetenschapper bij Lentis

Het EDOMAH-programma is een evidence based richtlijn voor ergotherapie bij thuiswonende ouderen met dementie en hun mantelzorgers. Uniek aan dit programma is dat zowel de behoeften van de oudere met dementie als die van de mantelzorger centraal staan. Grondlegger Graff belicht in deze sessie de ins en outs van het EDOMAH-programma en Anisuzzaman vertelt over de ervaringen met het programma in de praktijk.

7. Bewegen als medicijn

Dr. Hans Hobbelen, fysiotherapeut, bewegingswetenschapper en lector Healthy Lifestyle, Ageing and Health Care, Lectoraat Healthy Ageing, Allied Health Care and Nursing Hanzehogeschool Groningen

Voor gezonde mensen is het al lastig om te voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen, laat staan voor kwetsbare ouderen. Het effectief implementeren van fysieke activiteiten is een multi- of eigenlijk interdisciplinaire uitdaging. Druk op het budget zorgt er momenteel voor dat groepsinterventies worden ingezet. Dit is ondoelmatig en niet efficiënt, vindt Hobbelen. De grote heterogeniteit van kwetsbare ouderen maken een programma op maat noodzakelijk. Hobbelen gaat in op de gunstige effecten van bewegen bij kwetsbare ouderen. Hierbij staat de spier, als groot endocrien orgaan, centraal.

8. SamenOud

Dr. Klaske Wynia, onderzoeker Integrated Care UMCG

SamenOud is een persoonsgericht en geïntegreerd zorgmodel waarin Ouderenzorg Teams in de huisartspraktijk samenhangende, preventieve en proactieve zorg en begeleiding organiseren voor thuiswonende ouderen. De teams zijn een antwoord op de uitdaging die ontstaat nu ouderen langer thuis moeten blijven wonen en verzorgingshuizen sluiten. De korte en langetermijnuitkomsten voor de ouderen, kwaliteit van zorg, zorggebruik en kosten zijn positief. Wynia licht ze kort toe.

9. Netwerken doe je zo!

Paul Amelink, trainer Centrum voor Ondernemerschap in de Zorg

Netwerken: voor sommigen een gruwelijk begrip en voor anderen een full-time baan. De kracht en de mogelijkheden van een goed onderhouden netwerk zijn ongekend. Daar kan geen website of reclamecampagne of folder tegenop. Maar hoe doe je dat als professional in de Zorg? Hoe zorg je voor een netwerk in de eerste lijn waarin je elkaar weet te vinden en te vertrouwen? Amelink laat u ervaren hoe u veel plezier kunt beleven aan uw 'first dates'.

10. Van weigeren naar willen

Drs. Annelieke Driessen, promovenda medische antropologie, Universiteit van Amsterdam

"Nee hoor, die pillen neem ik niet meer" of "Ik wil niet onder de douche". Hoe ga je als zorgprofessional om met hulpweigeren van een patiënt met dementie? Driessen heeft dit dilemma in de cliëntgerichte zorg nader onderzocht. In deze korte sessie licht ze toe hoe je verschillend kunt denken over de wil. Aan de hand van voorbeelden uit haar veldwerk in de ouderenzorg legt ze uit hoe zorgprofessionals en zorgontvangers samen kunnen 'werken aan willen', bijvoorbeeld door de ander te 'verleiden' of een andere aanpak te kiezen. Zowel verbale als non-verbale communicatie zijn daarbij belangrijk, en ook hulpmiddelen kunnen soms een uitweg bieden.

oudere mantelzorger